

MOCIÓ EN DEFENSA DE L'ÚS DE LA LLENGUA CATALANA EN L'ÀMBIT DE LA SALUT

El català és la llengua pròpia de Catalunya. Com a factor cultural clau en la societat, la llengua és un dels principals elements cohesionadors de totes les persones que viuen al nostre territori. Des de fa ja massa temps, però, la ciutadania està notant la disminució de l'ús del català; observació alhora ratificada amb les alertes que ens arriben per part d'entitats culturals i lingüístiques.

De fet, *Plataforma per la Llengua* estima que el 94,5% de la població adulta entén el català i el 82,2% el sap parlar. Tot i això, només el 36,1% d'aquesta parla el català diàriament de manera habitual (afegint el 7,4% que combina el català amb el castellà). El castellà, en canvi, és utilitzat un dia qualsevol per un 92,2% de la població i parlat habitualment per la meitat de la població, xifres considerablement majors. A més a més, cal remarcar que aquesta situació no ve de nou, sinó que ja entre el 2003 i el 2008 l'ús habitual del català va caure deu punts percentuals. Fomentar l'ús del català com a llengua ja no només oficial, sinó també tant pròpia del carrer – vehicular, com de les administracions públiques de Catalunya, i d'aprenentatge en l'ensenyament, respon, d'una banda, a la necessitat de donar compliment a diferents reptes en l'àmbit dels drets polítics i socials de la ciutadania (com ara garantir i fomentar la informació i la participació ciutadana, facilitar la igualtat d'oportunitats de les persones, o promoure l'accés a la cultura pròpia del país) i, d'altra, garantir el dret dels i les catalanes a viure parlant la seva llengua.

Tradicionalment Catalunya ha estat sempre una terra d'acollida i punt de trobada de diverses cultures i llengües d'arreu del món, la qual cosa, sens dubte, s'ha de valorar positivament perquè ha permès un intercanvi cultural que ha contribuït decididament a la riquesa cultural i social, i també econòmica, del nostre país. El coneixement de la llengua catalana per part del conjunt de la població és prioritat del país perquè sigui una comunitat cohesionada per tal d'afavorir la participació social i la igualtat en l'àmbit laboral i cultural.

Concretament, en l'**Àmbit de la Salut** el català és la llengua d'ús normal i central en l'administració en l'esfera laboral sanitària; però el seu ús com a llengua vehicular i de comunicació està cada cop més en desús entre el propi personal sanitari i els usuaris i usuàries dels serveis sanitaris; entre per exemple pacients i metges, personal d'infermeria, cuidadors, fisioterapeutes, i tècnics tant en els serveis públics sanitaris, com en l'atenció domiciliària o en les clíniques privades. Cada vegada més hi ha més personal sanitari que prove d'altres països, sobretot d'edat molt jove amb molts anys de vida laboral activa per davant, en un procés similar al que s'està donant a tota l'Europa Occidental. Molts dels nouvinguts desconeixen la llengua.

El **Col·legi de Metges de Barcelona**, en dades de la tardor del 2020, calculava que en tres anys, la meitat dels metges que exerciran a Catalunya seran nascuts fora de Catalunya i aproximadament un terç, fora de l'Estat Espanyol. Alhora, un estudi realitzat aleshores per la *Plataforma per la Llengua* circumscrit a l'àmbit sanitari i elaborat a partir d'enquestes d'usos lingüístics de solvència reconeguda, sobre mostres aleatòries de ciutadans que consulten als serveis de salut, indicava que l'ús lingüístic del personal de salut determina fortament la tria lingüística del pacient, i que un major ús del català per part del personal sanitari augmentaria també l'ús del català fins i tot per part dels pacients castellanoparlants.

Aquest darrer element és ben important, ja que una sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya del 2015 sobre el protocol d'usos lingüístics del sector sanitari va prohibir la majoria de mesures d'incidència que determina els usos lingüístics en el sector. Per exemple, el fet que els treballadors sanitaris fessin servir el català per defecte en les converses telefòniques i que mantinguessin aquesta llengua sempre que els interlocutors no els demanessin explícitament que utilitzessin el castellà. L'enquesta també demostra una percepció molt desigual dels drets lingüístics. És a dir, els catalanoparlants renunciem molt més fàcilment als nostres drets lingüístics que els castellanoparlants. Així mateix, l'estudi fa recomanacions per avançar en la plena capacitat lingüística del personal sanitari, per difondre els drets de tots els pacients a ser atesos en la seva llengua, per combatre els prejudicis lingüístics. És a dir, no es pot negar la llengua a les persones a partir de les seves característiques físiques, i cal difondre la importància de no desempatar sempre cap al castellà en grups multilingües, i formar en gestió lingüística el personal que atén al públic.

Aquesta situació no només es reflecteix en el personal dels centres sanitaris, sinó que existeix també en els centres i personal d'alguns serveis socials que, tot i no ser estrictament sanitaris estan vinculats amb la cura de les persones: les residències per gent gran, els centres de dia, l'atenció a domicili en són un exemple. Aquest segon grup, a més a més, en molts casos té una relació directa amb l'Ajuntament, la qual cosa implica una capacitat d'actuació major per revertir el desús del català en aquests entorns.

L'àmbit de la salut és un sector amb molta importància en la vida de la ciutadania per l'espai que ocupa i per la seva presència transversal en tota la societat, on s'hi troben implicades totes les administracions – també la local, i moltes entitats ciutadanes diverses.

Per tot això, des de del grup municipal de Granollers per la Independència – Primàries Catalunya, proposem l'adopció dels següents acords:

PRIMER.- REAFIRMAR el compromís de l'Ajuntament de Granollers envers la llengua catalana, com a element clau per la cohesió social de la ciutadania .

SEGON.- PROMOURE l'ús de la llengua catalana com a eina vehicular entre el personal sanitari i els usuaris de la ciutat, oferint eines accessibles per el seu aprenentatge tant telemàtiques com presencials, dirigides a la formació del personal sanitari nouvingut que ho desitgi.

TERCER.- INSTAR AL GOVERN MUNICIPAL a vetllar pel compliment, en l'àmbit dels serveis municipals relacionats amb l'àmbit de la salut i dels serveis socials, del Reglament per a l'ús de la llengua catalana de l'Ajuntament de Granollers, publicat en data del 13 de març de 2007 (en endavant, RULC), i, en aquest sentit, garantir que:

a) Que totes les empreses o entitats, públiques o privades, que gestionin aquests serveis compleixen els criteris lingüístics establerts en l'esmentat Reglament (art. 1 RLUC)

b) Que en tots els plecs de condicions dels contractes administratius que aprovi l'Ajuntament en l'àmbit dels serveis sanitaris o de benestar social incorporin l'obligació de les empreses adjudicatàries d'utilitzar el català en les seves relacions amb els i les usuàries dels serveis. (art. 4 RLUC)

c) Que totes les empreses i entitats que gestionin aquests serveis utilitzin el català en les comunicacions, les notificacions i els impresos adreçats als usuaris i les usuàries, sens perjudici del dret d'opció lingüística d'aquests i aquestes, i que, així mateix, la retolació en les seves instal·lacions sigui redactada en català (art. 5, art. 6 i art. 13RLUC)

QUART.- INSTAR A L'ALCALDESSA a què convoqui la Comissió Interdepartamental de Seguiment creada per l'art. 23 RLUC, junt amb el Centre de Normalització Lingüística del Vallès Oriental per tal d'analitzar la situació de l'ús de la llengua catalana en els diferents serveis de salut i de serveis socials de la ciutat, que depenguin del consistori, a fi i efecte de poder proposar mesures concretes i individualitzades per a fomentar EL SEU ÚS i garantir el dret d'opció lingüística de la ciutadania en tots els centres.

CINQUÈ.- ENCARREGAR AL SERVEI LOCAL DE CATALÀ de Granollers (part del Centre de Normalització Lingüística del Vallès Oriental) que impulsi les mesures institucionals adequades per a l'efectiva normalització lingüística en l'àmbit de la salut i dels serveis socials del municipi, d'acord amb les atribucions de l'article 25.2 RLUC.

SISÈ.- PROPOSAR AL CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA del Vallès Oriental la programació de cursos de formació, actualització i millora en llengua catalana a oferir al personal que treballa en aquell àmbit per tal que assoleixi els coneixements necessaris per garantir el desenvolupament correcte, des del punt de vista lingüístic, de les seves relacions amb els usuaris i usuàries dels serveis.

SETÈ.- NOTIFICAR i FER DIFUSIÓ d'aquests acords a la ciutadania de Granollers, als centres sanitaris de la ciutat i a les entitats granollerines que atenen a persones amb fragilitat i dependència; així com a les que acullen a persones novingudes; Departament de Cultura, Departament de Salut, Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya.